

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Helyben évente 960
félre 480, negyed
évre 240, havonta
80 L. Vidékre évente
1000, félre 500,
negyedévre 250 lei,
havonta 90, egyes-
szám ára 5 lei, va-
sárnap 6 lei
Ausztriában 40 Gr.
Périban 10 fr. 12 L.

NAGYVÁRADAI NAPLO

Szerkesztőség, ki-
adóhivatal skönyv-
tár: Printul Carol
(Szilágyi Dezső)-u.
6. sz. Telefon: 21.
Sürgőnycim: Napló
Oradea. Megjelenik
hétfő kivételével
naponta korán reg-
gel. Hirdetések fel-
vétele díjazás
— szerint —

SZERDA, 1930. május 21.

Felelős szerkesztő: FEHÉR DEZSŐ

XXXIII. EVFOLYAM 111 SZÁM

AVILÁG

Lengyelországban olyan törvényjavasla-
tot terjesztettek a parlament elé, amely sze-
rint minden lengyel polgár számára kötelező-
vé fogja tenni a fürdést. A fürdés ezentul
mindn lengyel számára éppen olyan állam-
polgári kötelezettség lesz, mint az adózás.
Elég liberális lesz a törvény: mindössze havi
egyszeri fürdésre fogja kötelezni a polgáro-
kat. Mindenki kap az egészségügyi hatóságok-
tól egy tizenkét szelvényes ívet s minden hó-
napban egy szelvényt a fürdőben le kell bé-
lyegeztetnie. Ellenőrök fognak mindenütt jár-
ni és ha valakinek az esedékes havi szelvénye
nincs lebélyegezve, súlyosan meg fogják bir-
ságozni.

Amerika legújabb szerelmi botrány szen-
zációja Leo Tecktonius, a híres zongoramü-
vész kártérítési pere egy hölgy ellen. Teckto-
nius jegyben járt egy dúsgazdag memphi-
si özvegyvel, Mrs. Robert Galloway-vel. Az öz-
vegy házasságot ígért neki s már ki is volt
tűzve az esküvő, mikor az asszony hirtelen
megdondolta magát s kijelentette, hogy nem
megy hozzá. Tecktonius szerint ebből súlyos
erkölcsi kár háramlott rá s ezért házassági
ígéret megszegése címén 212.100 dollárt kö-
vetel az asszonytól.

A német birodalmi bank főtanácsa ma
délelőtt 10 órakor tartott ülésen a váltóleszá-
mitolási kamatlábát 5 százalékról 4 és fél szá-
zalékra szállította le és a lombardkamatlábát
szintén fél százalékkal csökkentette. — Az
Olasz Bank a tegnapi nappal 6 százalékról
5 és fél százalékra csökkentette a leszámí-
tási kamatlábát.

Szerencsés kimenetelű baleset történt a
jugoszláv király egyik kisleányával, Tomisláv-
val. A királyi család a bledi kastélyban tar-
tozódik. A gyermekek a kastélyban játsza-
doztak és a kis Tomisláv herceg egy óvat-
lan pillanatban felmászott az erkély karfá-
jára, ahonnan a következő pillanatban egyen-
súlyát veszítve, zuhanni kezdett lefelé. Ezt
meglátta egy katona, az erkély alá ugrott és
szerencsésen kifogta a zuhanó herceget. A
katonát azonnal megjutalmazták 30 ezer di-
nárral és felmentették a katonai szolgálat
alól. Ezenkívül életfogytiglani nyugdíjat fo-
lyósítanak neki.

Schkölenben egy nyolc tagból álló lako-
dalmas társaság tegnap este emelkedett han-
gulatban séta-autózásra indult egy négysze-
mélyes autón. Utközben a túl nagy sebesség-
gel haladó autó egyik kereké levált. Az autó
felborult és maga alá temette utasait. Egy
anya és 12 éves leánya meghalt, négy más
utas súlyosan megsebesült. Egy 14 éves fiú
még idejében ki tudott ugrani az autóból és
sánttetten maradt. Az autó vezetője, aki csak
könnyebben sebesült meg, először meg akart
szökni, azután önként jelentkezett a rendő-
ségnek.

Stere vádjai a kormány ellen

Izgalmas ülése volt tegnap a besszarábiai
Stere és Pan Halipa csoportnak Kisenevben.
Stere nagyszabásu beszédben fejtette ki, hogy
Románia parlamentáris ország ugyan, de a
jelenlegi kormány nem teszi meg ebben az
irányban a kötelességét. Hivatkozik a napi-
renden levő lapelkobzásokra. Beszédében oda-
konkludál, hogy *felszólítja a kormányt, hogy
mondjon le.*

A Stere-csoport ülésével egyidejűleg egy
másik teremben a Stere ellenes Pan Halippa
csoport tartott konferenciát. A beférkőzött
steristák csináltak lármát. Amikor Pan Ha-
lippa megjelent itt a teremben, a steristák
kórusban ordították feléje:

— Áruló! Áruló!

Pan Halippa magából kikelve tiltakozik:

— Nem igaz! Tagadom. Nem vagyok
áruló! Nem árultam el senkit. Azok az áru-

lók, akik megalakították az önálló besszará-
biai csoportot. Én nem akarok Stirbey her-
ceg istállójába kerülni.

A vihar elültével táviratot küldenek
Maniu miniszterelnöknek, akit biztosítanak
bizalmukról.

Erre Stere indítványára egy második
táviratot küldtek a miniszterelnöknek és eb-
ben hangsúlyozták, hogy Pan Halippa táv-
irata nem fejezi ki az egész besszarábiai cso-
port véleményét.

Miután ez a távirat is elment, Stere meg-
ható beszéd keretében hivatkozott arra, hogy
ezelőtt negyvenhét évvel már börtönben
ült ebben a városban elveiért és hogy most
tiz év óta kinlódik és dolgozik az igazságért.
Vádat emel a Maniu-kormányban ülő husz
miniszter ellen, hogy nem törődik a néppel.

A Magyar Párt az antiszemita atrocitások ellen

A Magyar Párt kolozsvári tagozatának
ülésén Gombos Benő felszólalása után követ-
kező határozati javaslatot fogadták el:

„A magyar párt kolozsvári tagozata nagy
nyugtalanossággal tapasztalja, hogy az ország
tisztessége és tekintélyes adófizető polgárai, sőt
külföldiek is a legtöbb esetben megbízhatat-
lan gyanúsítás alapján szinte naponta brutali-
tásokat szenvednek el. Súlyos atrocitások tör-
ténnek Mózes vallású polgárokkal szemben.
Ezeknek megakadályozására a kormány ré-
széről nem történnek eredményes és erélyes
hatósági intézkedések. Az intézőbizottság saj-
nálkozással látja, hogy a kormány nem védi

meg a legerélyesebb eszközökkel a polgárok
élet- és vagyonbiztonságát. Minthogy a vázolt
állapotokkal szemben tapasztalt gyengeség
sokkal súlyosabb elfajulásokra vezethet,
amelyek az ország kisebbségi polgárainak
élete, vagyona, nyugalma és biztonsága rová-
sára lehet, megkeresi az országos magyar
párt vezetőségét, hogy úgy a parlamentben,
mint a szenátusban adjon kifejezést a ma-
gyar kisebbség nyugtalanságának és követel-
je a kisebbségek részére faji és valláskülön-
ség nélkül a párisi szerződésben biztosított
élet-, vagyon-, vallás- és kultúra védelmét.”

Biharmegye és Nagyvárad adója 1930-ban

A pénzügyminiszter körrendeletet intézett
az összes pénzügyigazgatóságokhoz, amely-
ben felhívja a pénzügyigazgatóságok vezetőit,
hogy tegyenek részletes jelentést az 1930.
évben, május 20-áig, történt adókiutésekről.

Batalea János pénzügyigazgató Cser-
nák József kivetési osztályfőnököt bizta meg
a kívánt adatok összeállításával. A kimutatás
— bár még nem tartalmaz végleges adatokat
— mert a részvénytársaságok adókiutése épen
most van folyamatban, mégis igen figyelem-
reméltó és érdekesebb adatait az alábbiak-
ban közöljük:

A föld és házadónál lényegesebb külön-
bőzet nem mutatkozik. A földadót 1930. év-
ben 269 millió, a házadó 211 millió alap után
vetették ki, ami igen csekély eltérés az 1929-es
kivetéshez viszonyítva.

A kereskedelmi adó nem határozható meg
véglegesen, mert a speciális bizottság még nem
működik, ugyanis most folynak a nagyobb
kereskedelmi vállalatok és pénzintézetek adó-
megállapításai. Eddig 45 millió lei kereskedel-
mi adót vetettek ki.

A professzionista adóknál már nagyobb
különbőzet mutatkozik. Amíg ugyanis 1929-
ben 107 millió lei volt a professzionista adó-

alap, addig ez évben 145 millió. Általában az
adóalap növekedést mutat. 1929-ben 2.063
millió lei után fizettek adót Biharmegyében
és Nagyváradon, 1930-ban pedig 2.191 millió
lei után fizetnek már eddig is. A globális adó-
alap 1.098 millióról 1.228 millióra emelkedett.

Mint a bevezetőben is hangsúlyoztuk, a
kimutatás adatai még nem véglegesek, azon-
ban máris látható, hogy az adóemelés minden
vonalon keresztülvitték és így a pénzügyi-
miniszter biztosan meg lesz elégedve a bihar-
megyei és nagyvárad adókiutetés munkálatai-
val és most már csak az a kérdés, hogy ez a
minden téren lerongyolódott vármegye és vá-
ros lakossága honnan és miből fogja előte-
remteni az adótöbbletet, amikor még a múlt
évi adóért is most perdülnek a végrehajtók
dobjai a nyílt uccán.

A korzikai Lopigna községtől három kilo-
méternyire egy rablóbanda megtámadta az
Ajaccio—Lopigna között közlekedő posta-
autobuszt. Megölték a postaszemélyzetet és a
két kísérő zsandárt, azután elrabolták a pénzt.
az autobuszt pedig felgyújtották.

Egy érmelléki nagybirtokos kisajátítási ügye a budapesti törvényszék előtt

Dr Morvay Zsigmond képviselő érdekes pöre Gorove László ellen

Dr Gorove László nagybirtokosnak az Érmelléken, Getenye község határában hatalmas kiterjedésű birtokai voltak, amelyeket a nagybirtokos együtt kezelt *elmebetegség miatt gondnokság alá helyezett testvérének, Gorove Istvánnak gátaljai, érmihályfalvai és körtvélyesi ingatlanával*. A román impérium megalakulása után megbizta dr Morvay Zsigmond nagyváradi ügyvédet, — aki három év előtt repatriált és most magyar országgyűlési képviselő, — hogy a birtokok gazdasági ügyeit intézze, kezelését ellenőrizze és a román agrárreformmal kapcsolatos teendőket végezze el.

Mintán dr Gorove László Magyarországra optált, a román agrárreform rendelkezései szerint dr Morvay Zsigmondnak nehéz volt a gondjaira bízott földbirtokok egy részét is a teljes kisajátítás alól megmenteni. Dr Morvay Zsigmond ezekről a nehézségekről jelentést is tett a nagybirtokosnak, akivel aztán abban állapodtak meg, hogy valamely előkelő román közéleti vezérferfiut fognak felkérni közbenjárásra megfelelő honorárium ellenében. Minthogy a dologhoz Gorove doktor hozzájárult, Morvay Zsigmond Bukarestbe utazott és ott érintkezésbe lépett Gentz József szenátorral akivel megegyezett abban, hogy az élő- és holt felszerelés vámmentes áthozatalát pártfogolni fogja. A szenátor azonban ezért az eljárásáért 100.000 lei tiszteletdíjat kötött ki magának, amelyet azután Morvay az ügy befejezése után neki készpénzben kifizetett. Hasonlóképpen egy másik román közbenjáró, *Hódor Andrea egy akácérdő megmentéséért további 70.000 leit kapott az ügyvéd-képviselőtől*.

Ezek után, amikor Morvay ügyvédi honoráriumának kifizetésére került a sor, nézeteltérés támadt közte és a nagybirtokos között aki kifogásolta a Morvay által felszámított 34.000 pengőt. A dologból per lett, amely-

ben Morvay többek között a közbenjáróknak kifizetett 170.000 leit is követelte. A legnagyobb harc e körül a tétel körül folyt le. Dr Gorove László ugyanis azon az állásponton volt, hogy ezt az összeget hatóságok, sőt egy törvényhozó megvesztegetésére fordították, tehát kétségtelenül erkölcstelen célra. Ha ez idegen országban történt is, ez a dolog erkölcstelenségén semmit sem változtat, a nagybirtokos tehát arra az álláspontja helyezkedett hogy ez a 170.000 lei bíróság előtt nem érvényesíthető, még pedig semmilyen nemzeti bírósága előtt.

A budapesti törvényszék, majd a budapesti ítélőtábla Gorove doktornak ezt az álláspontját elfogadta és bár Morvay részére a költséget bizonyos mérsékléssel megítélte, a 170.000 lei iránti keresetét elutasította azzal az indoklással hogy ez az összeg kijárási célra fordított, ilyen követelés behajtásához pedig a bíróság segédkezet nem nyújthat.

A képviselő felülvizsgálati kérelemmel élt a határozat ellen a Kuriához, amelynek Rácz-tanácsa most tárgyalta az ügyet. A Kuria az alsóbíróságok döntését megváltoztatta és arra kötelezte Gorovét, hogy a 170 ezer lei ellenértéke címén még 5800 pengőt fizessen meg.

Az ítélet rendkívül érdekes indoklása szerint nem lényeges az a kérdés hogy a 170 ezer leit Morvay milyen célra fordította és így a Kuria nem foglalkozott azzal a problémával, hogy ez az összeg a magyar törvények szerint megítélhető-e? A jelen esetben ugyanis a peres felek között megbízási viszony állott fenn és ezért csupán az lehet az irányadó, hogy Morvay mint megbízott a nagybirtokos érdekében annak tudtával és utasítására fizette-e a pénzt, mert amennyiben erről a dologról Gorove tudott és ahhoz hozzájárult, ezt a pénzt Morvaynak vissza kell fizetnie.

ban, illetve azon belül 50 perccel szállítják le a személyi viteldijakat. Tájékoztatásul annyit közölt informátorunk, hogy a személyvonat III. osztályu viteldija tíz kilométerre 10 lei, husz kilométerre 20 lei és 30 kilométerre harminc lei lesz. Ehhez képest történik azután az árleszállítás kalkulálása a 150 kilométeres távolságon belül.

Ha ezek az új tarifák életbelépnek rövidesen, akkor mindenesetre nagyobb lesz az utasforgalom a mostani meglehetősen lecsökkent szállítással szemben.

* Az Erdélyi Helikon 20.000 leies pályázata középiskolát végzett tanulók számára. Az Erdélyi Helikon ismerte azt a súlyos válságot, mely a tantervi átalakulások és a baccalaureátus egyoldalúan szigorú követelményei miatt a középiskolai magyar nyelvi és irodalmi oktatást fenyegeti, báró Kemény János adományából minden évben 20.000 leit kitevő több pályadíjat tűz ki középiskolát végzett magyar tanulók magyar irodalomtörténeti tudásának jutalmazására. A múlt esztendőben az Erdélyi Helikon egy ilyen magyar irodalomtörténeti írásbeli versenyt már lefolytatott. Ennek a versenynek tanulságait figyelembe véve, az Erdélyi Helikon pályázatát az idén a következő feltételek mellett hirdeti ki: 1. Résztvehetnek a pályázaton a liceumok, tanító és tanítónőképző intézetek VII. osztályát az 1929—1930. évben végző magyar anyanyelvű tanulók (leányok és fiúk egyaránt). 2. A pályázat bírálóbizottsága még ebben az évben is csupán írásbeli vizsgálat alapján dönt a díjak odaítéléséről. Az írásbeli vizsgálat ideje 1930. szeptember 28. A jelentkezők reggel 8 órakor fognak munkához és déli 1 óráig dolgozhatnak a kitűzött feladatokon. Az idén, hogy a középiskolát végzett tanulók részvétele mentül nagyobb számban biztosítható, az Erdélyi Helikon az írásbeli vizsgálat lefolytatásának helyéül az alábbi városokat (illetve az ott lévő intézeteket) kéri fel, illetve jelöli ki: Kolozsvári ref. főgimnázium, Brassói rom. kath. főgimnázium, Nagynyeddi ref. főgimnázium, Székelyudvarhelyi rom. kath. főgimnázium, Nagynyeddi ref. főgimnázium, Csikszederdai rom. kath. főgimnázium, Zilahi ref. főgimnázium, Gyulafehérvári rom. kath. főgimnázium, Sepsiszentgyörgyi ref. főgimnázium. A vizsgálat mindenik helyen egy időben folyik le az ottani iskola tanári karából és a Helikonnak abban a városban tartózkodó író tagjából, illetve bizalmi képviselőjéből alakult bizottság felügyelete alatt. Ez a bizottság az írásbeli dolgozatokat felküldi a Kolozsváron összeülő bírálóbizottsághoz, amely valamennyi írásbeli dolgozatnak elbírálását végzi. 3. A tárgykör, melyből a bizottság a versenyvizsgálat tételét kiválasztja, az idén is a magyar irodalomnak 1772 és 1882 között eső leggazdagabb szakasza. A pályázat elbírálói különös figyelemmel fogják értékelni a dolgozatokban azt a tudást, amely csak az irodalmi alkotások elolvasása által szerezhető meg. Biztos stíluskészség, jártasság a műfajokban, egyéniség a feldolgozásban, a jutalomra érdemesítés feltételei közé tartoznak. 4. A követelményeknek megfelelő legjobb írásbeli munka szerzője 10.000 lei jutalomban részesül. Ezenkívül egy 5000, egy 3000 és egy 2000 leies díj kerül kiosztásra. Az eredményt az elbírálók október hó első napjaiban fogják kihirdetni a kolozsvári ref. kollégium disztermében és ugyanakkor fog megtörténni a díjak kiosztása is, rövid irodalmi ünnepély keretében.

* A Biharmegyei és Nagyváradi Régészeti és Történelmi Egyesület muzeuma nyitva hétköznapokon: csütörtökön délután 3-tól 7-ig, vasárnap és ünnepnapokon egész nap. Belépődíj 5 lei. A tagok részére a látogatás díjtalan. Vidékiek részére a muzeum látogatása bármikor lehetséges 10 lei belépti díj mellett.

Nem lépett életbe a május 20-ra beígért 50 százalékos fürdői utazási kedvezmény

Ötven perccel redukálja a vasut a tarifát 150 kilométeren belül

Néhány nappal ezelőtt bukaresti hivatalos közlés alapján beszámolt a „Nagyváradi Napló”, hogy az államvasutak vezérigazgatósága erre az évre is biztosítja a fürdőkbe utazók részére az 50 százalékos utazási kedvezményt. A bukaresti jelentés szerint a kedvezményes utazás életbeléptetése május 20-án történt volna meg. Ez a kedvezmény a többi erdélyi fürdőkön kívül különösen érdekli Nagyvárad lakosságát is, amely a kedvezményes jegyekkel állandóan fel szokta keresni a Püspök- és Félixfürdőket.

A tegnapi napon — amikor május 20-ika volt — érdeklődtünk a nagyváradi állomásfőnökségnél a kedvezményes fürdői utazások iránt. Azonban legnagyobb esodálkozásunkra azt a felvilágosítást nyertük hogy a kedvezményes fürdői utazásokról még eddig semmi felsőbb intézkedés nem történt és rendelet nem érkezett a nagyváradi állomásra. Közöl-

ték még munkatársunkkal felvilágosításképpen azt is, hogy a nagyváradi állomásfőnökség az idén is kérvényezte hivatalból a kedvezményes fürdőjegyek engedélyezését, de a felterjesztésre még eddig semmiféle rendeleti utasítás, vagy válasz nem érkezett.

Igy egyelőre teljesen bizonytalan, hogy mikor utazhatik a nagyváradi közönség a fürdőkbe kedvezményes utazási jegyekkel.

A jegykedvezményekkel kapcsolatban beszélgetést folytattunk egy kolozsvári magasrangú vasuti tisztviselővel is, akinek információi szerint a fürdőkedvezményeket csak június 15-én adja meg a vasut vezérigazgatósága. Ugyancsak innen szereztük azt az információt is, hogy rövidesen életbe fog lépni az új vasuti tarifa, amely nagymértékű olcsóbbodást idéz elő az utazásoknál. A tervezet szerint, amit a gyakorlatban is megvalósítanak, 150 kilométeres távolsági utazás-

Szerda

Heyman-szinkör

Csütörtök

Fogoly nő

Milion Sills 1929. évben készült egyetlen filmje

Georg Fritzmauritze művészi rendezésében!

Hatvan millió lejes kölcsön felvételét határozta el a városi tanács

Uj uccaburkolásokra 7 millió, városi bérpalota építésére 25 millió, strandfürdőre 25 millió, villamosmű fejlesztésére 15 millió lej. — Zuhanyfürdőket építenek a város különböző helyein

Tegnap számunkban már megemlékeztünk róla, hogy a városi tanács ülésén Pop Romulus tanácsos javaslatot tett kisebb városi kölcsön felvételére, amit parlamenti egy szakaszos törvényjavaslattal vinnének keresztül. A városnak ez az akciója a Nagyvárad megmentésére indított akciót célozza és a keddi tanácsülésen már konkrét formában kidomborodott a terv, amelyet előzetesen hétfőn este három tagú városi bizottság tárgyalta le.

A tanács keddi ülésén részletesen foglalkozott ezzel a javaslattal, amelyet hosszabb vita és megtárgyalás után el is fogadtak és végső határozatban azt mondták ki, hogy a város 55–60 millióig terjedő kisebb kölcsönt vesz fel,

hogy ezzel megindítsa a közmunkákat és a munkanélküliség enyhítéséhez hozzájáruljon. A tanács az alább ismertetendő munkálatok tervezését azért határozta el így, hogy minden vonalon megindítsa a munkákat és emellett a város számára bevételi jövedelemforrásról is gondoskodik.

A tanács ülésén Kőszeghy József főmérnök terjesztette elő a javaslatokat.

A város felveendő 60 millió kölcsönét négy kategóriába osztották be azoknak a munkálatoknak a szempontjából, amelyeket a város meg akar valósítani a kölcsönösszegből. A város a költségvetésbe nem vehetett fel minden uccajavítási és burkolási munkát és éppen ezért új uccaburkolási munkákra 7 milliót szánt a kölcsönből. Ebből a hét millióból a Madarász-telep, Sánc-ucca, Malom-ucca, Nilgesz-telep, Füzes-ucca, Lazár-ucca, Zigre-ucca, Kommendáns-ucca, Kertész-ucca, Bernát-telep nyernének burkolatot. A hét milliót kizárólag olyan burkolási munkálatokra fordítják, amely munkálatokat nem lehetett a város ideiglenes költségvetésébe beiktatni. Ebben a hét millióban van benne a Nagypiac tér 1 millió 700 ezer lejes burkolási munkálata is, valamint a városi vasút részére szükséges uttest burkolási hozzájárulása 2.300.000 lejes összeggel.

A kölcsön második része a városi bérpalota építésének 25 millió összege. A már a Nagyvárad Naplóban annak idején ismertett tervek szerint Szabó Károly tanácsos javaslatára négy emeletes bérházat építenek az Atlantik helyén új uccamegnyitással. A tervek és számítások szerint a bérpalota évente 2.300.000–2.600.000 lej jövedelmet hozna a városnak. A négyszobás lakásokat 75.000, a három szobásokat 55.000 és a kétszobásokat 30.000 lej évi bérrel tervezték. Ez a munkaterv és építés nagyban szolgálná a munkanélküliség enyhítésének szociális célját és a városnak tetemes jövedelmet hozna. A tanács ezt a javaslatot is elfogadta és nem tartotta célravezetőnek Craciun tanácsosnak azt az ideáját, hogy kerthelyiségek rendezzék be

az Atlantik helyét és nyári mozival rendezzék be, a bérpalotát pedig a város más helyén építsék fel.

Az uszoda és hullámfürdő realizálásának tervét 15 millió költséggel irányozták elő a kölcsönből. Az így preliminált összeghez jönne még a csatornavezetés 3 milliója. Ezt azonban a tanács bele óhajtja kalkulálni a 15 millióba.

A bizottság ezzel kapcsolatban alternatív tervként felvetette azt is, hogy népfürdőt is létesítsenek, ami már évek óta a város régi programja. Markovits Ignác azonban a népfürdő helyett célravezetőbbnek javasolta azt, hogy a város építsen több zuhanyfürdőt a külső városrészekben. Olcsó, 4–5 lejes áron szolgálhatnák ezek a nép szociális közegészségügyi célját. Felemlítette azt is, hogy a vízmérőórák felszerelésével lehetne a zuhanyfürdők részére fedezetet találni. A tanács az uszoda 15 millió költségleírányszata mellett elfogadta a zuhanyfürdők létesítésének eszméjét is, megbízta a műszaki ügyosztályt, hogy az erre vonatkozó terveket és a költségvetést készítse el.

A tanács ezután a városi kölcsön terhére megvalósítandó három terv mellett foglalkozott Markovits tanácsos külön javaslatával is, amely a villamosmű reorganizálását is kívánja a felveendő kölcsönből. Az előterjesztése szerint az áramot olcsóbban lehetne adni, ha újabb befektetést eszközölnének a villamosműnél új kazánnal és új turbogenerátorral. Ha ezeket a berendezéseket a város megcsináltatná, akkor el lehetne tekinteni a villamosmű koncesszióba-adásától. A tanács tagjai ezt a javaslatot és tervet is sürgősnek és a város érdekében valónak tartották és el is fogadták az eddigi három terv kiegészítésé mellé. Így egyelőre 15 millió lejt kontempláltak a villamosmű fejlesztésére.

A tanács így mindezeket a javaslatokat el is fogadta elvben és hozzájárult ahhoz, hogy 55–60 millió lejes kölcsönt vegyenek fel a legrövidebb idő alatt. A tanács egyben kimondotta azt is, hogy az elfogadott 60 millió kölcsön terhére megvalósítandó terveket teljes részletességgel kidolgozza a műszaki ügyosztály úgy műszaki, mint pénzügyi szempontból és akkor az egész kölcsönügy letárgyalására összehívják a város polgárságából kinevezett nagy műszaki, építési és pénzügyi egyesített nagybizottságot. Így még előbb a város polgársága is megvitátja a város nagy terveit, mielőtt azok a kölcsön megszerzése stádiumába jutnának.

* Tisztelettel értesitem t. hölgyközönségemet, miszerint szalonomat a Kath. Kör épületéből a Rimanóczy-ucca sarkára, illetve Ezredévi emléktér 20. szám alá helyeztem át. Tisztelettel Roth-szalonn tulajdonosnője.

ROBBANÁS A NYILT PÁLYÁN.

Bukarestből jelenti a Rador: A jasi—csernovitzi személyvonat utasai között tegnap éjszaka nagy pánikot okozott egy robbanás, amely a nyílt pályán történt. Kiderült, hogy a sinekre dinamitpatront helyeztek és ez robbant fel. A merénylők még idejében elmenekültek. Szerencsére a robbanás nagyobb károkat nem okozott és emberéletben nem esett kár.

A KORMÁNY MEGAKARJA VENNİ A CORNESTII KIRÁLYBIRTOKOT.

Bukarestből jelenti a Rador: A kormány törvénytervezetet terjeszt a kamara elé a cornestii királyi birtokok megvásárlása céljából. Az 1130 holdas birtok eredetileg Károly királyé volt, akitől Ferdinand örökölt. Az elhunyt uralkodó legnagyobb leányának, illetve a görög exkirálynak hagyta ezt a birtokot, amelyet a kormány mintagazdaság céljára óhajt megvásárolni.

ÁRVIZVESZEDELEM FENYEGET.

Bukarestből jelenti a Rador: Az esőzések következtében a régi királyságban több folyó megáradt. Erdélyben is árvízveszelem fenyeget. Kiáradt a Beszterce-patak. A Buzau és Szereth folyók is kiöntöttek és nagy terület került víz alá. Csernovitz és Bukarest között az árvíz miatt a táviró és telefonszolgálat megszakadt. Az árvíznek a beérkezett jelentés szerint 2500 károsultja van, 800-an hajléktalanokká váltak. A kormány intézkedett az árvíz károsultak segélyezésére céljából.

* Ideg- és kedélybetegségek, kimerültség, neurasthenia, bénulások, ideggyulladások, ischias stb. legmodernebb kezelése; mérsékelt diétás viz-, villany-, fenyő-, félfürdők, szénasfürdők (szív és véréredényzavaroknál), póstyéniszapok (izületi gyulladásoknál), Kvarz-kékfény, diathermia, Franklin, galvanizálás és más villamos kezelések az általam a Dr. Rácz szanatóriumában kibérelt viz- és villanygyógyintézetben str. Printul Carol (Szilágyi Dezső) 7. Dr. Halász.

MEGJELENT!

KUNDA ANDOR

NOVELLASKOTETE:

PANASZOK

Kapható a
NAGYVÁRADI

NAPLO

kiadóhivatalában
Szilágyi Dezső-ucca 6
és minden könyv-
kereskedésben.

Fővárosi izléssel dolgozó
gyermek-divatszalonban

rendelje meg gyermekei nyári
ruhaszükségletét. A jó, szép
és izléses munka az olcsó.

Tegyen egy próbát. Készítünk kabátot, ruhát,
pijamát, játszóruhákat, kalapot, kötőt, kombinét

KITTY-SZALON

Strada Tache Jonescu (v. Körös-utca) 12 szám.

Románia is belépett az idegenforgalmi ápoló országok sorába

A bukaresti Targul-mosilor alkalmából a kormány vizum- és utazási mérsékléseket engedélyezett

Bukarestből táviratozzák: Az utóbbi évek alatt egész Európa az idegenforgalom jegyében fejleszti gazdasági helyzetét és egyes államok e téren olyan eredményeket értek el, hogy egész exisztenciájuk az idegenforgalom nyugszik. Olaszország, Ausztria és a legutóbbi időben Magyarország is rendkívüli eredményeket értek el az idegenforgalom segítségével. Ez a megfontolás készítette a román kormányt is arra a belátásra hogy az idegenforgalom által elérhető rendkívüli eredményeket Románia számára is megszerezze. Bukarestben most nyílt meg a Targul-Mosilor, ami egy ötletesen megrendezett vásár jellegű bir és ennek alkalmából nem csupán a CFR. igazgatósága nyújt vasuti

kedvezményt a Bukarestbe utazók számára, hanem a külföldi látogatók az egyes konzulátusoknál féláru román vizumot is kaphatnak a május 20. június 20 közötti időben.

Vizumkedvezményt a kormány még semmiféle alkalmából sem engedélyezett eddig és így ez a lépés egészen úttörő. A vasuti kedvezmény abból áll, hogy a visszautazásnál a Bukarestbe utazás számára váltott jegy megőrzése esetén féljeggyel lehet visszautazni. Valamennyi kedvezmény a bukaresti Primaria által kibocsátott igazolvány alapján vehető igénybe, amelyeket valamennyi menetjegyiroda kiszolgált és melyek utólagosan a vásár területén is beszerezhetők.

Magyarország és Románia kicserélték a bírósági és telekkönyvi iratokat

Az átadásnál nagyváradi igazságügyi funkcionáriusok voltak jelen

Már annak idején megemlékezett róla a Nagyváradi Napló, hogy Magyarország és Románia között megállapodás történt a telekkönyvi és bírósági iratok kölcsönös kicserélésére vonatkozólag. Ezt az egyezményt Magyarország és Románia 1924. áprilisában kötötték.

A konvenció alapján a két ország között rendeződtek azok a függő kérdések, amelyek a kicserélendő telekkönyvi és bírósági iratokra vonatkoztak. Az iratok legnagyobb részét már ki is cserélték a két ország között a határszéli városokban.

A kicserélési eljárás utolsó aktusa néhány nappal ezelőtt történt meg Szatmáron, ahol a magyar és a román delegátusok jelentek meg az iratok kölcsönös kicserélésére. A ki-

cserélési aktusnál a magyar kormány részéről Fehér Róbert budapesti táblabíró és Fenyő Sándor budapesti telekkönyvvezető voltak jelen. A román hatóságokat az igazságügyi hatóságok nagyváradi és szatmári funkcionáriusai képviselték. Jelen voltak: dr. Ilie Andor nagyváradi táblai tanácselnök, Stancescu Victor táblai elnöki titkár és Moys Victor táblabíró, a szatmári járásbíró-ság vezetője.

A két bizottság az átadásról jegyzőkönyvet vett fel s ezzel be is fejezték a munkát. Most már nincs olyan bírósági és telekkönyvi irat a romániai igazságügyi hatóságok kezében, amelyek magyarországi községekre vonatkoznak.

Nagyváradon intézik el a naturalizálási állampolgársági ügyeket

Az új rendelkezés az állampolgársági törvény megszavazása után lép életbe

Évek óta súlyos sérelme az erdélyi kisebbségeknek, de általában Erdély többségi lakosságának is, hogy az állampolgársági összeírásakor rengetegen kimaradtak az állampolgárok közül a nem jelentkezés miatt. Nagyváradon is több ezerre tehető azoknak száma, akik még az impériumváltozás decenniumának eltelté után sem nyertek állampolgárságot.

Az állampolgárság utólagos elnyerésére meg volt ugyan a naturalizálási mód, de naturalizálás útján hosszú időt vett igénybe az állampolgárság elintézése, eltekintve attól, hogy a naturalizálás ideje tíz esztendő.

Most az új állampolgársági törvény előkészítés alatt van az igazságügyminisztériumban és ennek kapcsán megkönnyítik a naturalizálás útján elnyerhető állampolgárság megszerzését is. Ennek a könnyítésnek a gyakorlati kivitele az lesz, hogy az új állampolgársági törvény decentralizálja a naturalizálási ügyeket és azokat a helyi gazdasági hatóságok fogják elintézni.

Az igazságügyi minisztériumban a naturalizálási bizottság már meg is szüntette működését, illetve felfüggesztette azt, amint a bizottság elnöke, Popescu Spiridon bukaresti táblai tanácselnök azt ki is jelentette. Az új állampolgársági törvény szerint ugyanis minden naturalizálási kérést az illetékes irás-

bíró, a törvényszék és tábla intéz el. A még elintézés alatt levő kérvényeket és iratokat le fogják küldeni az illetékes igazságügyi hatóságokhoz az új állampolgársági törvény megszavazása után. Így a nagyváradiak és biharmegyeiek naturalizálási kérelmét az itteni igazságügyi fórumok fogják elbírálni.

Ez az intézkedés mindenesetre megkönnyíti az állampolgárság elnyerését, mert a helyi hatóságok könnyebben el tudják bírálni a kérvényező állampolgársági ügyeit, amelyeket a helyi viszonyoknál fogva is jobban ismerhetnek. Nem is említet azt, hogy mindenki jobban utánna nézhet a saját ügyének és megkíméli magát, hogy Bukaresthez forduljon, ami tetemes költséget jelent az állampolgárság rendezésénél a költségek miatt.

A Heyman-szinkör igazgatósága

már most felhívja Nagyvárad mozi-látogató közönségének figyelmét a legközelebb bemutatásra kerülő Ufa exsuper filmre, a

Hazaáruló-ra

Halálos szerelem

Kérem ne tessék nevetni, mert így van, hiába minden ellenvetés, guny és cinizmus, a szerelem nem halt meg, csődöt sem kért maga ellen, él és virul tovább, minden bizonynyal az idők végtelenjéig...

Paul Morand volt az első, aki a szerelmet qualitative és quantitative próbálta mérlegezni és azt kétségtelenül tapasztalatok és különböző benyomások alapján, definiálta. Ennek a megállapításnak a mottója az volt, hogy a szerelem ötven százalékban leredukálódott, vagyis az érzések valódiságának lehetősége ötven százalékban csökkent.

Ezt Paul Morand egy százötven oldalas regény keretében, pszichológiai uton magyarázta és igazolta és a regény hősei valóban ennek az ötven százalékos szerelemnek voltak a hivei és rabszolgái.

Mindez Párisban, egyezerkilencszázharmincban, a saxofon és bendjo korában, a világrekordok és távfutók korában játszódik. Paul Morand szerint.

És most jön egy budapesti százados és főbelővi elvált felesége völgyégyét és jön Kovács Sándor egy biharmegyei faluból és szerelmesével a mezőn agyonlövik egymást, mert a szülők nem egyeztek bele a házasságba.

A diagnózis, amit mindkét esetben megállapíthatunk: kétségtelenül halálos szerelem. Az autók túlkölésében, a csődök és kényszeregyezségek zuhatagában, a reménytelenség és kétségbeesés közepén, amikor embermillióknak egy falat kenyér az egyetlen probléma, két ember meghal, mert különböző körülmények folytán nem kerülhetnek össze. Nem lehetnek egymáséi.

Halálos szerelem.

És most tessék elcsodálkozni és összeütni a tenyereket és szétnézni magunk körül. Ittenem olyan sokan vagyunk, mennyi nő és mennyi férfi és akkor egyért, egyetlen egyért meghalni, közös nevezőre hozni mindent, a csalódást, a szenvedést, a bánatot és az örömet, mindent, ami egy emberélet rövid lejárati pályafutása alatt adódik.

Hát miért!

Azért tisztelt hölgyeim és uraim, mert a szerelem nem halt meg, mert él, mert minden mozdulatban, amely az embertől kiindul a szerelem egyik varriációja él, csak éppen a kielézési formák különböznek egymástól és a módok és a lehetőségek, amelyek az eléréshez vezetnek.

Ezért hiába minden konzultáció és nagy-képszerűség és póz, a jazz örjítő ritmusában, a fővárosi aszfalton, a szűk uccasikátorokban és a szabad mezőkön egyformán él, virul a szerelem, a szegény, megkínzott és halálos szerelem....

Radó Árpád.

JOJJON

okvetlen az

ELBE

HARISNYAHÁZBA

SASPALOTA,

Str. Avram Iancu (Kossuth-ucca) 1. szám

Harisnya, sockni, kesztyű, selyemfehérnemű és mindenféle hőtűrőruha eredeti gyári árakban.

Május 26-ig külön 20 százalék engedményt adunk

* Halálos szerencsétlenség Pestes községben. Kovács Pál 56 éves munkás, aki Pestes községben a Schwartz-féle kőbányában dolgozik, halálos szerencsétlenségnek lett az áldozata. Munkaközben egy vagon alá került, súlyos sérülésekkel szállították be a kórházba, ahol meghalt. A rendőrség bevezette a vizsgálatot.

* **Felhívás a volt orosz hadifoglyokhoz.** A nagyvárad rendőrprefektura felhívja mindazokat az orosz hadifoglyokat, akik a háborus időkben maradtak itt, hogy haladéktalanul jelentkezzenek a rendőrprefekturán (II. emelet 15.) A prefektura felkéri mindazokat a lakosokat, akiknél ilyen hadifoglyok vannak alkalmazásban, hogy ezeket jelentkezésre süssessék, mert ellenkező esetben büntetés alá esnek.

Eljeli örörlőrt Korda Sándor rendezésében!

* Az idegen állampolgárok figyelmébe. A rendőrprefektura figyelmezteti mindazokat az idegen állampolgárokat, akik itt tartózkodásukat 15, 30 és 60 napra megakarják hosszabbítani, hogy ezirányú kérvényeiket 15 nappal a tartózkodási engedély lejártá előtt nyújtsák be, mert a később beadott kérelmek nem vétetnek figyelembe.

Eljeli örörlőrt — jön a filmpalace-ban!

* A balkáni kupáért játszik vasárnap a görög-román válogatott. Bukarestből jelentik: Vasárnap játszik le a görög-román válogatott csapatok focimérkőzését, a balkáni kupáért. A görög játékosok csütörtökön érkeznek Bukarestbe, ahol ünnepélyesen fogadják őket.

* **Ujhelyi Nándor elhagyta a fogházat.** Bécsből jelentik: Ujhelyi Nándor magyar író, akit a napokban a pesti rendőrség megkeresésére Bécsben letartóztattak, tegnap szabadon bocsájtották. Ujhelyi véglegesen fog Bécsben letelepedni.

* **Nagy viharok Olaszországban.** Rómából jelentik: Olaszországban napok óta hatalmas szélvihar és orkán dühög, amelyeket zápor és jégeső követ. A nagy viharok óriási károkat okoznak, így Velencében tegnap oly nagy volt a pánik, hogy a forgalom szünetelt.

* **Halálozás.** Antalfy József 79 éves korában elhunyt. Temetése ma délután 4 órakor megy végbe az olasz-i temető halottas házából. (Veiszlovits.)

* **Urbeanu Constantin pénzügyigazgató.** A pénzügyminisztériumban most zajlottak le a pénzügyigazgatói vizsgák. Mint értesülünk, a sikerrel vizsgázók között van Urbeanu Constantin, a volt nagyvárad helyettes pénzügyigazgató is, akinek új állomását a közeljövőben jelöli ki a pénzügyminiszter.

* **Kísérletezés közben meghalt a rakétaautó feltalálója.** Berlinből jelentik: Max Valier mérnök, a rakétaautó feltalálója szombaton este meghalt. Max Valier egy új autóval kísérletezett, mely felrobbant. A mérnök oly súlyosan megsebesült, hogy szombaton este belehalt sérüléseibe.

* **Betörők a kolozsvári Magyar Színházban.** Az utóbbi fél év alatt aránylag rövid időközönként többször látogatták meg ismeretlen betörők a kolozsvári Magyar Színházat, a melynek előcsarnokából két alkalommal nagyobb összegű értéktárgyakat vittek el. Szombatról vasárnapra virradó éjjel harmadszor kíséreltek meg betörést s a betörők ez alkalommal is jól bevált szokásukhoz híven a színház előcsarnokában kiállított üveges vitrineket törték fel, ahonnan több értékes tárgyat elvittek. Ezuttal a Kun Mátyás-cég üveges vitrinje volt az első, amelyet teljesen kifosztottak. A betörők ezután a ruhatárak fiókjait törték fel, de a kézipénztárak már nem kerülhetett sor, mert időközben valami zajra a tettesek elmenekültek. A betörést csak a reggeli órákban fedezték fel, amikor is a színház igazgatósága azonnal jelentést tett az esetről a rendőrségnek, amely azonnal bevezette az ügyben a nyomozást. A helyszíni szemle eredményeképpen a rendőrség máris nyomon van s így előreláthatólag néhány napon belül sikerülni fog letartóztatni a tetteseket. A kár meghaladja a hatvanezer leit.

Törvény készül a kamatuzsora ellen

Bukarestből jelentik: Voicu Nitescu igazságügyminiszter utasítására a minisztérium elkészített egy 11 paragrafusból álló törvényt, mely a kamatuzsora letörését célozza. Az igazságügyminiszter a törvény első ter-

vezetét átadta Maniu miniszterelnöknek, aki nek jóváhagyása után a javaslat megvitatására egy bankbizottságot fognak összehívni.

Bukarestbe érkezett a magyar bizottság Megkötötték a román—cseh kereskedelmi szerződést

Bukarestből jelentik: A kormány gazdasági bizottsága tegnap ülést tartott, amelyen bejelentették, hogy a külföldi kereskedelmi szerződések megkötése céljából indított tárgyalások döntő stádiumba jutottak. A Csehszlovákiából hazaérkezett delegáció

jelentést tett a lefolytatott tárgyalásokról és rövidesen aláírják a román-cseh kereskedelmi szerződést. Ugyancsak tegnap érkezett Bukarestbe a magyar bizottság, amely szintén megkezdte a tárgyalásokat.

A kormánypárt fiatalabb tagjai akarnak elbánni a liberálisokkal

Erélyesebb eszközöket követelnek az utcai heccек ellen

Bukarestből jelentik a Rador: A liberális párt körében élénk agitációt fejtenek ki és helytelenítik Bratianu Vintila politikáját, aki naponta megismételteti az elkobzott Vitorullal az utcai harcokat a rendőrök és rikancsok között. Tegnap a nemzeti-parasztpárt klubjában is értekezlet volt. Különösen a párt fiatal elemei nyugtalankodva látják,

hogy Maniu még most sem használ erélyesebb eszközöket az utcai tüntetések megakadályozására. Elhatározták, hogy ha a hivatalos fórumok továbbra is elnézik ezeket a tüntetéseket, akkor majd maguk lépnek fel a liberálisok ellen, hogy elvegyék a kedvüket további heccекtől.

Lemondatják a Stere-párti képviselőket

A kormány feltámasztja a fehér blankettákat

Bukarestből jelentik: A Cuvantul értesülése szerint Pan Halippa arra kérte Maniut, hogy az általános választások után minden nemzeti-parasztpárti képviselő által adott ugynevezett fehér lapokat használja

fel. Mondassa le a Stere-párti képviselők és a megürült mandátumokra írjon ki új választást. Maniu még nem döntött Pan Halippa javaslata felett.

Loucheurral együtt Titulescu is haza jön

Bukarestből jelentik a Rador: Hivatalos helyen úgy tudják, hogy Loucheurral együtt Titulescu is hazaérkezik. A kitűnő külpolitikust, aki már hosszú ideje távol van az or-

szágból és úgy Párisban, mint Genfben és Hágában jelentős eredményeket ért el Románia érdekében, nagyszabású ünnepségek között akarják fogadni.

Megsemmisítettek két biharmegyei községi választást

A megyei állandó választmány ülése

Tegnap délelőtt Biharvármegye állandó választmánya ülést tartott Orosz László alispán elnöke alatt és azon mindvégig résztvett dr Popovici Péter prefektus is.

Az állandó választmány foglalkozott Bottfej és Priszaka községek tanácsválasztásai ellen beadott kontesztációkkal és mindkét esetben helyt adva a felebbezeseknek, megsemmisítette a választást.

Napirendre került Nagyszalonta költségvetési tervezetének a tárgyalása is, azonban az állandó választmány érdemben nem foglalkozott az ügygel, hanem úgy határozott, hogy megbizsa dr Matei János állandó választmányi tagot, hogy a helyszínen vizsgálja be a költségvetés egyes tételeit és a költségvetést javaslatával együtt terjessze a választmány legközelebbi ülése elé.

Az utmesterek felülvizsgálati díját a választmány nyáron 50, télen 20 leiben állapította meg kilométerenként.

Az állandó választmány elhatározta, hogy Románszentmiklós, Csokaj és Érolaszi községek jegyzői állását meghirdeti. A végrehaj-

tással az alispáni hivatalt bízták meg.

Végül az állandó választmány elnök helyettesítésének kérdése szerepelt az ülés napirendjén, amely olyan megoldást nyert, hogy Orosz László alispán, az állandó választmány elnöke, állandó helyettesítésével dr Matei Jánost, a pénzügyi bizottság elnökét bízta meg.

Tavaszi

szöve

különlegességek megérkeztek. Feltűnően olcsó

reklámárak!

Cégünk a „Közérdek” kötelékébe tartozik.

HAVAS ÉS GRÜNFELD

Posztógyári lerakat

Str. Avram Iancu (Kossuth) utca 8. szám.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Szerda (május 21.) este 9 órakor: Krétakör. Kinai mesejáték. Nagyon olcsó, egységes helyárrakkal.

Csütörtök (május 22.) d. u. 5 órakor: Peer Gynt. Nagyon olcsó, egységes helyárrakkal.

Péntek (május 23.) A Huszárfogás című operett előkészülete miatt nincs előadás.

Szombat (május 24.) este 9 órakor: Huszárfogás. Operett újdonság először. A budapesti Fővárosi Művész színház nagysikerű operettje.

Vasárnap (május 25.) d. u. 3 órakor: Hátszerelem. Nagyon olcsó, egységes helyárrakkal.

Vasárnap (május 25.) délután 6 órakor: Huszárfogás.

Vasárnap (május 25.) este 9 órakor: Csúnya lány. Nagyon olcsó, egységes helyárrakkal.

Hétfő (május 26.) este 9 órakor: Huszárfogás.

A hét összes előadásaira a jegyeket már árulja a színházi pénztár, amely a színház baloldalán van.

— **Huszárfogás.** A budapesti Fővárosi Művészszínház legnagyobb sikerű operettje, a Huszárfogásnak Budapest után Vácon lesz első beutató előadása. Az operett gyűjtés olyan nagy ambícióval készül erre premierre, mintha a szezon legelején tartatna a színház. Délelőtt, délután folynak a próbák s még pénteken előadás helyett is a Huszárfogás főpróbáját tartja meg a színház. Horváth Böske, Mayer Kató, László Andor, Bellák Miklós, Dancs Ica, Pogány Janka, Stoll, Kornai játszik a vezető szerepeket. Rendező Hetényi Elemér, karnagy Török Emil. A Huszárfogás egyelőre szombaton, vasárnap délután 6 órakor és hétfőn este van műsorra tűzve.

— **Krétakör olcsó helyárrakkal.** Klubunk gyönyörű kínai mesejátékát, a Krétakört, szerdán este játssza a bucsuzó drámai társulat. A vezető szerepeket játsszák: Szentgyörgyi Mária, Kaszab Anna, Pogány Janka, Tóth Elek, Mészáros, Forgács Sándor, Mihályfi László, Balázs Samu, Lantos Béla és Kornai.

— **Peer Gynt olcsó helyárrakkal.** A drámai társulat, mely nagyobb turnéra indul meg, csütörtökön délután 5 órai kezdettel Peer Gyntöt játssza nagyon olcsó helyárrakkal.

— **Vén bakkancsos és a fia a huszár.** Orenics Alajos, a közismert váradi műkedvelő, vasárnap este lép fel a színházban a Vén bakkancsos és fia a huszár című népszínműben. A többi szerepeket a színház főerősségei játsszák. Az előadást nagyon olcsó helyárrakkal tartják meg.

MOZI

A HEYMAN-SZINKÖR MŰSORA:

Szerda, csütörtök: *Fogolynő.* Milton Sills 1929. évben készült egyetlen filmje. Rendes helyárrakkal!

Jón! *A hazaáruló.* Ufa exsuper film. Az orosz forradalom filmje. Gustav Fröhlich, Gerda Maurus.

A FILMPALACE MŰSORA:

Szerda 5, 7 és 9: *Herceg vagy bohóc.* Maurice Dekobra regénye 10 felvonásban. A főszerepben: Petrovics Szvetisláv, Marcella Albani, Siegfried Arno és Hermann Picha. Új, olcsó helyárrak! Kedvezményes jegyek érvényesek!

Legközelebb: *Éjjeli őrző.* Billie Dove legszebb hangosfilmje Korda Sándor rendezésében.

Rádió-műsor

Szerda, május 21.

Bukarest. 5: Rádiózenekar. 6.30: Kálmán: Cigányprimás, egyveleg. 7: Rádióegyetem. 8: Gramofon. 9: Csellósztúdió. 9.45: Niculescu-Bassa operaénekes estje. 10.15: Cocorescu zongoraművésznek játéka.

Budapest. 9.15: A m. kir. 1. honvéderő logezred zenekarának hangversenye. 9.30: Hírek. 9.45: A hangverseny folytatása. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: Déli hangszó. 12.05: A rádió házikvartettjének hangversenye. 12.25: Hírek. 12.35: A hangverseny folytatása. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 2.30: Hírek, élelmiszer árak. 3: Piaci árak és árfolyamhírek. 3.30: Morsetanfolyam. 4.10: A Magyar Cserkészszövetség előadása. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek. 5.10: Ifj. Hegedűs Sándor novellái. 1: A rejtélyes mag. 2: A gyermek. Felolvassa a szerző. 5.35: A Szent Imre jubileumi év alkalmából a Zene-művészeti Főiskola diszhangversenye a Zene-művészeti Főiskola nagytermében. 7: Olasz nyelvoktatás. 7.25: Gyorsírási tanfolyam. 7.50: Újévesversenyeredmények. 7.55: Süle Antal felolvasása: A modern hírlapírás és a rádió. 8.20: Részletek a Parasztszövület és Bajazzók c. operákból. Előadják Tihanyi Vilma és Halmos János a m. kir. Operaház művészei, a m. kir. Operaház énekkara és zenekara. Utána kb. 9.40: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd Gramofonhangverseny. 11: Bura Sándor és cigányzenekarának hangversenye a Royal-szállóból.

Csütörtök, május 22.

Bukarest. 18.30: Rádiózenekar. 20: Gramofon. 21: Hárfaszóló. 21.45: Színházi előadás.

Budapest. 9.15: A m. kir. Orsz. Tiszti Kaszinó szalonzenekarának hangversenye. 9.30: Hírek. 9.45: A hangverseny folytatása. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: Déli hangszó, időjárásjelentés. 12.05: Eugen Stepat orosz balalajka zenekarának hangversenye. 12.25: Hírek. 12.35: A hangverseny folytatása. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 2.30: Hírek, élelmiszerárak. 3: Piaci árak. 4: Rádió Szabad Egyetem. 5.40: Margittay Margit magyar nótákat énekel Kurina Simi és cigányzenekarának kíséretével. 6.30: Angol nyelvoktatás. 7: S. Fáy Szeréna előadói estje 50 éves Nemzeti Színházi tagsága jubileuma alkalmából. 7.35: Rádióamatőrposta. 8: Régi operett-részletek. Előadják Kármán Gizi, a Városi Színház operaénekes és Laurisin Lajos, a m. kir. Operaház művésze, a m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar kíséretével. 9: Eckhardt Tibor dr. előadása: Amerikai utam. 9.20: Stefániai Imre kamaraművész zongorahangversenye. Utána kb. 10.20: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: debreceni Kiss Béla és cigányzenekarának hangversenye a Bodókávéházból.

HIRDETME NYI

Mi, Nagyvárad város Ideiglenes Bizottságának Elnöke tudomására hozzuk a közönségnek, hogy a város 1924. s. 1925. évi zárszámadása a helyi közigazg. szervezetre vonatkozó törvény 473. és 492. §-ai alapján folyó évi május 19-től 29-ig a városháza földszint 2. számú szobájában 10 napi közszemlére ki van téve és ezen idő alatt megtekinthető és esetleges észrevételek vagy felelőzések az ellen ezen határidő alatt benyújthatók.

Oradea, la 19. Maiu 1930.

Presedintele Comisiei Interimare:
Dr. Soós.

Secretar General:
Dr. Vostinar.

Dr. BENEDEK FERENC

orvos, kozmetikai gyógyintézele
Str. Nicolae Iorga (Zöldja-u.) 1. sz.

SPECIALITÁSA

Hegnéküli végleges szőrtelenítés diathermiával.
Fogyó és hizókurák férfiaknak is.
Végleges szeplőirtás
Mindennemű kozmetikumok szétküldése (fényvédő kenőcsök stb.)
Quartzfény kezelés, rádium iszappakkolás stb.
Díjtalan felvilágosítás egész nap.

EGYESÜLETI HIREK

A NAC turisztikai szakosztály Királyhágó, Rév, Zichy-barlang, Csucsba stb. kirándulást tervez, melyre a t. jelentkező hölgyeket és urakat kérjük, folyó hó 25-én reggel fél 6 órakor a Sas palota előtt gyülekezni, hogy az indulást pontosan betarthassuk. Jelentkezni lehet Stern Zoltánnál Beöthy Ö. ucca 2. és a Róth M. utóda cégnél. Részvételi díj oda-vissza 100 lei, mely összeg a jelentkezéssel egyidejűleg lefizetendő.

Mures—Törökvas vasárnap délután fél 6 órakor a Károly pályán lesz megtartva s a mérkőzésnek az ad rendkívüli érdekességét, hogy a Muresnek Ströck Laci a trénera, aki nagyon ambicionálja, hogy az ő tanítványai-val győzelmet arasson régi, anyaezgyesülete felett.

* Az iparosok jelentkezése. Az iparhatóság felhívása folytán figyelmeztetjük az összes érdekelt iparosokat, hogy a jelentkezést el ne mulasszák, mert azok, kik a jelentkezést elmulasztják, szigorú büntetésnek lesznek kitéve. Ennek kapcsán közöljük, hogy mindazon iparosok, kik nem ott laknak, vagy műhelyük nem ott van, ahova annak idején az iparigazolványt kapták, kötelesek lakásváltozásukat is írásban bejelenteni, mely bejelentést az Ipartestület hivatalt az iparosok kívánságára elintézi. Jelentkezés előtt tehát az iparosok a bejelentés elkészítését az Ipartestületnél kérhetik. Tisztelettel az Elnökség.

* Asztalos iparosok közgyűlése. Felkérjük városunk összes asztalos iparosait, akár tagjai a szindikátusnak, akár nem, hogy a szakmát rendkívül érintő ügyben tartandó közgyűlésre, május 25-én, azaz vasárnap d. e. 10 órakor saját jól felfogott érdekükben, minden asztalos iparos pontosan megjelenjen szíveskedjék. Tisztelettel az elnökség.

HOTEL
CONTINENTAL

BUDAPEST

VII., DOHÁNY-UTCA 42.

LEGMODERNEBBEN BERENDEZETT CSALÁDI SZÁLLO
A VÁROS KOZPONTJÁBAN

TAVIRATCÍM: CONTINENTALOTEL

A Dreher-Haggenmacher sörgyár
Korona-sör a Pilsen

ma kerül csapolásra a következő helyeken:

Automata büfé
Kispiro vendéglő
Palace étterme
Kath. Jör étterem

Pünkösdi
kirándulásunk:

BUDAPESTRE és SIÓFOKRA

Pünkösdi
kirándulásunk:

utlevél nem szükséges

csupán az állampolgársági okirat másolata és személyazonossági igazolvány

PROGRAMM:

Oradeáról indulás jun. 7-én d. u. 16.25 a gyorsvonattal,
Budapest kel. p. u. érke. jun. 7-én este 21.36 a gyorsv.

Budapestről kirándulás jun. 9-én pünkösdi hétfőjén reggel
7.20 órakor Siófokra (odaérkezik d. e. 10.20 órakor)

Siófokról visszautazni akár aznap, akár a következő napokon
bármikor lehet.

Budapestről hazautazás jun. 13-án reggel 7.50 a gyorsv.
Oradea érkezés d. u. 14.40

Részvételi díj: **1370 lei**, ebben benfoglaltatik:

a közös utlevél megszerzése,
a magyar vizum,
utazás gyorsvonat III. osztályon a határtól Budapestig és vissza, — utazás személyvonat II. osztályon Budapesttől Siófokig és vissza, egy bronz plakett jelvény, a Dácia Hivatalos menetjegyiroda szerinti vezetése

Utazás II. osztályon oda vissza összesen 200 leiel több.

Jelentkezési határidő (ponatosan betartható) május 31. a Dácia Menetjegyirodában.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó ára 4 lei, vastagabb betűvel 8 lei
A legkisebb apróhirdetés ára 10 szóig 40 lei
Állástkeresőknek ötven százalék kedvezmény

ALLAST NYER

TANULÓFIUT felvesz az Unio gummiszallag-árugyár Püspöki-ut volt Fehér téglagyár épületében. 5366

MINDENES aki jól főz, éves bizonyítvánnyal felvétetik. — Jelentkezni Szaniszló-ucca 11. 5362

FIATAL jól főző minden éves bizonyítvánnyal felvétetik. Fehér, Kőrös-ucca 12.

ÜGYES tanuló leányokat felvesz a Kitty gyermek ruha szalon. Kőrös-u. 12. Fehérék.

JOBB német nő keresek gyermek mellé azonnalra Cim a kiadóban.

ALLAST KERES

FELTÉTLEN megbízható elsőrangú referenciákkal rendelkező szorgalmas nyug. mozgópostás bankgyakorlattal, bankszolgái, boltiszolgái vagy hasonló állást keres. Cim a kiadóban. 5349

FELSŐRUHA varrónő házakhoz ajánlkozik 120 leiert. Pál-ucca 26. 5365

INTELLIGENS NŐ elmenne házzelvezetőnek magános urhoz, vagy beteghez ápolónőnek csakis vidékre. Cimet a kiadóba kér.

LAKAS

BUNYITAY-ligetben Görbe-ucca 7. sz. háromszobás, fürdőszobás ház, családi okok miatt sürgősen eladó, azonnal beköltözhető. Értekezni ugyanott.

HÁROM szobai lakás azonnal kiadó. Szilágyi Dezső-ucca 13. 5354

KÜLÖNBEJÁRATU uccai butorított szoba előszobával kiadó. Pál-ucca 4. 2515

KÉRESEK kétszobás modern lakást fürdőszobával. Ajánlatokat „Junius 1” jellegre a kiadóhivatalba.

KIADÓ üzlethelyiség bodegának vagy mészárszéknek igen alkalmas, Aradi-út 3. 1846

ADAS-VETEL

FEHÉR leányszoba, le-her kis szalagarnitúra, schöberlág, hintaszék, bórfolelek eladók Várház-ucca 51. 5352

EBÉDLŐ asztal, 6 borszék eladó. Teleky-ucca 53. I. em. 6. 5357

SINGER varrógép új, eladó Teleki ucca 53. sz. I. em. 6. 5356

ELADÓ jókarban levő gyermek kocsit, Helfy zsáküzlet, Kosuth-ucca 7

KÜLÖNFÉLE

ELVESZETT 942. számú Ocsay névre szóló biciklizigazolvány megtalálód adja be a kiadóhivatalba. 5363

BÁRMILYEN fehérnemű himzést, monogrammozást és gomblyuk varrást olcsón vállalkoz. Cim: Horváth, Schlauch-tér) 22.

Nagyvárad Napló telefonszáma 21.

Iparosok jelentkezése

Az iparhatóság felhívása

Oradea város polgármesteri hivatala mint I-ső fokú iparhatóság a belügyminiszter urnak 422—1930. szám alatt kelt rendelete alapján felhívja a város területén levő iparosokat, hogy iparigazolványaikkal az iparhatóságnál (primaria II. emelet 26. sz. szoba) hivatalos órák alatt 8—2-ig az alábbi sorrendben nyilvántartásba való vétel végett jogkövetkezmények terhe alatt jelentkezzenek:

- május 22-én mészáros és hentesek,
- május 23-án mézeskalácsos és viaszöntők, nyergesek, szijgyártók, paplanosok és puskaművesek,
- május 24-én sütők és házikenyér sütők, cukrászok és cukorka készítőik,
- május 26-án férfi és női ruha szabó iparosok,
- május 27-én szappanfőzők, szücsők és timárok,
- május 28-án fényképészek és fénykép-nagyítók,
- május 30-án villanyszerelők, kerékpár és autójavitók és műszerészek,
- május 31-én nyomdák és litografusok,
- junius 2, 3 és 4-ik napján egyéb foglalkozású iparosok.

Oradea, la 12. Mai 1930.

Primaria.

NAGYVÁRAD NAPLÓ

kölcsönkönyvtárának új német könyvei:

- 7009 Wohl: Die verspielte Prinzessin
- 7010 Liesbet: Dill: Die verschlossene Tür
- 7011 Hermann: Kubinke
- 7012 André Birabeau: Sein einziges Abenteuer
- 7013 Svinnerion: Ein kokettes Mädchen
- 7014 Fransen: Der Untergang der Anna Hollmann
- 7015 Franz Koppus: Sprung in den Luxuszug
- 7016 Oppenheim: Der verschwundene Kurir

Roletta

és napellenzövászón

minden kivitelen Spitzer Izraelnél Strada Nic. Iorga (volt Zöldfa-u.) 23. Amerikai önműködő gépek lerakata. Nyugagyak legolcsóbban.

A Nagyvárad Napló kölcsönkönyvtárának

legújabb érdekes könyvei:

- 6646 Medveczky Bella: Bp. 31-862
- 6647 Lagerlöf Zelma: Anna Svard
- 6650 Medveczky Bella: Mámor
- 6648 Wolff: Fel a fejfel Charley!
- 6635 M. A. Aldanov: Az ördög hidja
- 6639 Somerset Maugham: Az ördög sarkantyúja
- 6641 Aldanov: A gondolkozó ördög
- 6642 E. M. Dell: A fekete lovag
- 6644 Ganghofer: Haymo
- 6645 Constantin Weyer: Egy férfi a multjára borul
- 6638 Prévost Marcel: A szűz férfi
- 6633 Kassák: Marika énekelj!
- 6636 Molnár Ferenc: Egy, kettő, három
- 6630 Karinthy: Nem mondhatom el senkinek
- 6616 Fedák Sári: Utközben I. II.
- 6621 Szomory Dezső: Takáts Alice.
- 6625 Szitnyai: Élni akarok I. II.

Hires szakácskönyv

Irtá: Dr Szentpéteriné, Erdély hires szakácskönyvének kiadója

Kötve ... 140 Lei
Fűzve ... 100 Lei

600 kipróbált leves, tészta, sült, torta, 60 napi ebéd, 12 ünnepi ebéd. Célszerű összeállítással és számos képpel ellátva.

Megrendelhető a Nagyvárad Napló kiadóhivatalában